

معاون ضماطم: پروانه بهرام‌نژاد

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری

مدیر مسئول: محسن مهدیان

دبیر ویر: نامه: مهلا داریان

سر دبیر: دانیال معمار

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
عکس‌ها: مونا فاضلی، منصوره معتمدی، محسن گیتی‌نورد، بهاره اسدی و مسعود خامسی‌پور
ویرایش عکس: کامیاز نویدی
و با تشکر ویژه از دیگر همکاران موسسه همشهری

چاپ:
همشهریصندوق پستی:
۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۶۶۳

پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

همشهری

گروه ضماطم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهرنگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولی‌عصر، نرسیده به پارک‌وی،
کوچه شهید قریشی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

از عرش تا فرش در بلندترین برج تهران

شمس‌العماره یا عمارت خورشید، شاخص‌ترین بنای کاخ گلستان است

دارد که سقفش را فرش کرده‌اند و تداعی‌کننده همان اصطلاح معروف از عرش تا فرش است. طرح فرش را به صورت نقش برجسته روی سقف اجرا کرده‌اند که جلوه‌ای بی‌بدیل دارد و البته فرش اتاق شمس‌العماره را برای حفظ و نگهداری جمع کرده‌اند.

جغدهای شاه‌کش در ساعت

افسانه جالبی در مورد این ساعت وجود دارد. می‌گویند: «۲ جغد نر و ماده بودند که در محفظه این ساعت لانه داشتند و شایعه شده بود هر بار ظاهر شوند، سلطنت تغییر می‌کند. در موقع کشته شدن ناصرالدین‌شاه، ۳ روز از لانه بیرون آمده بودند که روز سوم شاه تیر می‌خورد و تاج و تخت به مظفرالدین‌شاه می‌رسد. آنچه این شایعه را بر سر زبان‌ها انداخت، بیرون آمدن و ظاهر شدن این دو جغد در روزهای ۱۶ تا ۱۹ شهریور ۱۳۲۰ بود. جغدها که بیرون آمدند مردم می‌گفتند خدا عاقبت پیدا شدن جغدها را به خیر کند که متفقین به ایران حمله کردند، فحطی، کشتار و ناامنی همه جا را گرفت و شد آنچه قلم از بیان عاجز است.»

از همان دور برج و بارویش پیداست و درست مقابلش صندلی گذاشته‌اند و توریستی ژاپنی رویش نشسته و با لذت برج را نگاه می‌کند و منتظر نواخته شدن ناقوس است که راس ساعت ۱۲ صدایش در تمام محوطه می‌پیچد. ساعتی ۱۵۰ ساله و یکی از معروف‌ترین ساعت‌های ایران که ملکه ویکتوریا سال ۱۲۵۲ آن را به ناصرالدین‌شاه قاجار اهدا کرد؛ ساعتی که مدت‌ها خاموش بود و از فروردین ۱۴۰۰ دوباره صدای آن به گوش می‌رسد. شمس‌العماره، ساختمانی باشکوه است با حدود ۳۵ متر ارتفاع که هنر ناب معماری ایرانی را در سبک و سیاقی اروپایی برای نخستین بار به نمایش گذاشت و شد نخستین برج بلند تهران که ناصرالدین‌شاه از بالای آن کاخ گلستان را تماشا می‌کرد. علاوه بر آن، نخستین ساعت عمومی تهران، بر فراز عمارت شمس‌العماره نصب شده و نخستین تلگراف نیز از همین عمارت مخابره شد. هر گوشه کاخ را نگاه کنید شما را به سمت خودش می‌کشد. داخلش آینه‌کاری‌های خیره‌کننده‌ای که با معماری اروپایی‌ترین شده است شما را حیرت‌زده می‌کند. انتهای تالار اتاقی شگفت‌انگیز وجود

اینجا عکس بگیرد

اگر به دنبال معماری‌ای حیرت‌انگیزی هستید، عمارت بادگیر، نمونه‌ای منحصر به فرد از معماری و تزئینات در میان کاخ‌های تاریخی تهران به شمار می‌رود و محلی عالی برای عکاسی و ثبت تصاویر چشم‌نواز است. این عمارت که در ضلع جنوبی کاخ قرار دارد سومین بنا از لحاظ قدمت است که در زمان فتحعلی‌شاه ساخته شده و در روزگار ناصرالدین‌شاه تغییرات و بازسازی‌های بسیاری به خود دیده است. شکل امروزی عمارت بادگیر در نتیجه همین تغییرات عمده در دوره ناصرالدین‌شاه است. وقتی وارد بخش اصلی این عمارت می‌شوید، تالاری آینه‌کاری پیش روی شما قرار می‌گیرد که تالار شاه‌نشین نام دارد. تالار شاه‌نشین، ۹ رسی با شیشه‌های رنگی دارد که شما را به دنیای خیال‌انگیز بازی رنگ و نور می‌برد. این پنجره‌ها که از عناصر معماری ایرانی هستند، به سمت بالا باز می‌شوند. این عمارت در گذشته اهمیت بسیاری داشت و معمولاً جلسات هیأت وزرا در آن برگزار می‌شد.

عکس: بهاره اسدی - کاشی‌کاری‌های هفت‌رنگ

کاشی‌های هفت‌رنگ قصه هزار و یک شب

کنار هم است که تلفیقی از نقوش ایرانی و اروپایی در سبکی به نام شیوه اصفهانی را در دوره قاجار نشان می‌دهد. استفاده از برخی گرافیک‌های رنگی خاص و نقوش منحصر به فرد که نمونه استفاده در کاشی‌های کاخ گلستان وجود دارد و با محتوایی که به نمایش می‌گذارد، در هیچ جا دیده نمی‌شود. به خصوص کاشی‌کاری‌هایی که در عمارت شمس‌العماره وجود دارد، به لحاظ محتوایی، رنگ و گرافیک بی‌نظیرند. محتوای تمام کاشی‌های کاخ گلستان با یکدیگر متفاوت هستند و در کمتر جایی چنین چیزی دیده شده. این محتوا از قصه‌های هزار و یک شب گرفته تا صف سلام ناصرالدین‌شاه و سایر قصص ایرانی را دربرمی‌گیرد.

اگر اهل موزه و اشیای تاریخی هم نباشید قدم زدن در باغ کاشی‌ها می‌تواند یک تجربه جدید باشد. آنقدر تنوع معماری همراه کاشی‌کاری‌های جذاب در این کاخ وجود دارد که نمی‌شود از آن دل کند و اگر عکاس حرفه‌ای هم نباشید ناخودآگاه دستتان می‌رود سمت تلفن همراهتان تا عکس یا سلفی بگیرید. ۷ هزار مترمربع کاشی‌کاری در تکنیک‌های مختلف مانند هفت‌رنگ، معقلی، معرق، زرین فام و برجسته در یکی از بزرگ‌ترین سایت‌های تاریخی دوره قاجار آن را به موزه‌های زیبا از کاشی تبدیل کرده است. در واقع این مجموعه بهترین سایت برای انجام مطالعات تطبیقی در حوزه کاشی‌هاست. یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد کاخ گلستان تنوع تکنیک و محتوای کاشی‌ها در

عکس: مسعود خامسی‌پور - نمایی دیدنی از شمس‌العماره

باسکن کیوآرکد مستند
این گزارش را ببینید.

